

SOSIALURIN

Blaðstjórn:

Vilhjalm Johannesen,
Fyrirbils ábyrgdarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentstaður:

Prentsmiðjan á Heysbreyt
tlf. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Demokrati á arbeiðsplássinum

TAÐ VERÐUR ferð aftaná ferð sagt, at vit liva í einum demokratiskum landi, har vit hava frælsi og javnrættindi, har hvør einstakur uttan mun til vit, trúgv, kyn, starv ella inn-tøku hevur fullan og óskerdan rætt til at siga sína hugsan og at gera sína ávirkan galdandi í øllum samfelagsviðurskiftum.

UTTAN MUN til hvør tú ert og uttan mun til hvussu nógv tú letur samfelagnum — múgvandi ella ómúgvandi — so hevur tú javnbjóðis rætt til at luttaka í politiskum virkseimi, tú hevur rætt til at seta atfinningar fram, at koma við uppskotum um broytingar ella nýskapanir í samfelagnum tú hevur sjálvsagdan rætt til at hava tína áskoðan og hevur fullan og óskerdan rætt til alment at bera fram hugsan tína, um hvussu landið eigur at stjórnast o. s. fr.

HETTA ER gott og væl alt samalt, og man í dag tykjast so sjálvsagt og náttúrligt, at eingin kundi hugsa ser hetta óðrvisi. Men fara vit at kanna samfelagið nærri, kann neyvan talast um demokrati, um frælsi og javnrættindi á øllum økjum samfelagsins.

HVUSSU er til dømis státt á arbeiðsplássinum, har hin arbeiðandi heldur til ein ógvuliga stóran part av lívi sínum, kann har talast um demokrati, um frælsi og javnrættindi: Høvdur einstaklingurin har møguleika til at siga sína hugsan um arbeiðsviðurskiftini, um hvussu arbeiðið skal leggjast til rættis, um hvussu bótask kann um arbeiðsumstøðurnar, kann hin einstaki arbeiðarin loyva ser at seta atfinningar fram, ella at koma við uppskotum um nýskapanir ella broytingar, uttan at verða kveistraður til vikis, sum tann ið einki eigur og tí einki skuldi havt at sagt.

Á NÓGVUM av landsins arbeiðsplássum man konservatíva uppfatanin, um at kapitalurin er harri menniskjans framvegis verða í hásetinum, og rættur tín til at tala, er alsamt bundin av, um tú ert ognari ella ikki ognari. Hin ognarleysi arbeiðarin hevur somu støðu sum maskinan.

AT KAPITALUR er neyðugur á virkir skulu setast á stovn er eyðser, men uttan luttøku arbeiðarans verður einki framleitt, og tað eru hóast alt tey virðir ið arbeiðarin skapar, ið skulu gjalda aftur framleiðslutóli og gjalda umsiting og aðrar rakstrarutleiðslur. Meðan borgarligi politikkurin setur kapitalin í háseti og leggur alt vald til hana, so setur sosialisman menn iskjuna/arbeiðaran ið skaparvirðin upp um og fram um kapitalin, ið ikki eigur at vera menniskjans harri, men tenari. Hitt arbeiðandi fólk ið skuldi ikki undirmerktast í sammeting við kapitalin og tí eiga allar avgerðir at takast í samráð millum arbeiðararnar og virkisleiðslu.

HETTA VERÐUR gjørt við at samarbeiðsnevndir verða skipaðar, har arbeiðarnir eru umboðaðir á jøvnum fót við virkisleiðslu og leiðslu. Allir spurningar arbeiðnum viðvíkjandi, so sum arbeiðsumstøður, útbýgging ella umbygging av virkinum, øking av framleiðsluni og samstundis minni knoss við klókari tilrættislegging av arbeiðnum og hvørt av sínum, verða síðani viðgjørt av hesi samarbeiðsnevnd, sum eisini skipar fyri fundum, har hvør einstakur arbeiðari verður sett inn í tær ætlanir sum frammi eru og fær høvi til at siga sína hugsan um viðurskiftum og soleiðis veruliga verða ein livandi vera og kki javnstillaður við eina hvørja maskinu á virkinum.

ROYNDIR í øðrum londum hava sýnt, at demokrati á arbeiðsplássinum hevur tænt framleiðsluni, virkisleiðsluni og hinum einstaka arbeiðarnum til gagns.

MENNISKJAN fyrst er ávarpanin í stríðnum fyrir sosialismuni. Verkamannafjöldin er ikki vörðin til fyrir at vera trælur hjá kapitalinum og eigur ikki at metast javnt við eina hvørja maskinu í landinum. Kapitalurin skal ikki verða fólksins harri, men tvørtur imóti fólksins tenari. Demokratiska sosialisman leggur tí til brots fyrir at vinna verkamannafjöldin sín rætt í samfelagnum.

Dagbókin

Kvinnufelagið í Havn hevur opið hús fyrir limum í Mettustovu kl. 20 í kvøld.

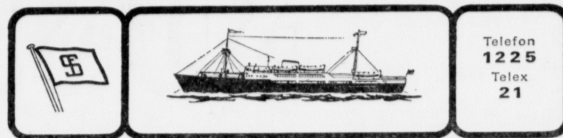
Várleði. Fundur verður í KFUK í dag seinnapartin kl. 16.

Sjómanskvinnuringurin á Sandi kemur saman í kvøld kl. 20 í missiónshúsinum. Byrjað verður at lesa úr nýggjari bók og mint verður á jólapakkarnar til sjómenn. Allar kvinnur kunnu verða við.

V4. Í V4-spæli útvarpsins seinasta leygarkvøld vóru hesi tölkin: 1, 3, 7, 9, 19, 37, 44, 46, 48, 55, 63, 66, 70, 71, 77 og 87. Vinningurin, ið var upp á tilsamans 10.050 kr., varð býttur millum 8 vinnarar. Teir vórðu: 1 úr Klaksvík, Tvøroyri, Froðba, Trongisvági, Söldarfirði, Norðagøtu, Havn og Ritu vík.

Av eykavinningum fóru tveir upp á 499 kr. hvør til Havnar og ein upp á 499 kr. fór til Klaksvíkar.

Minningardagur teirra sjólætu. Í dag, allahalgundag, 1. november er minningardagur teirra sjólætu. Minningargudstænasta verður í Havnar kirkju kl. 20, har Kjartan Mørkøre, prestur, prædika.

Telefon
1225
Telex
21

Skip	Ør København	Ør Aalborg	Ør Halmstad	Ør Leith	Ør Føroyum
LÓMUR	27.10.	24.10.			30.10.
HEYKUR		27.10.		31.10.	2.11.
BLIKUR	3.11.	31.10.			6.11.
RÓKUR		31.10.	1.11.		7.11.
LÓMUR	10.11.	7.11.			13.11.
FALKUR		9.11.			13.11.
BLIKUR	17.11.	14.11.			20.11.
HEYKUR		14.11.	15.11.		21.11.
RAVNUR				20.11.	22.11.

RÓKUR ferir í Drammen 3. november.

RAVNUR ferir í Delfzijl, Hollandi 17. november.

HEYKUR ferir í i Drammen 17. november.

PF SKIPAFELAGIÐ FØROYAR

BUREAU VERITAS

Det meddeles herved, at distrikt Færøerne af Bureau Veritas har ændret adresse som anført.

Maskinmester O. R. Lauritsen

3815 Strendur Telefon 7139.

viðmerkingar

14. september og Arup-ætlanin

Fjúrtandi roynir at vaska hendur sínar,
men neyvan fer hetta at eydnast

Í oddagreinini seinasta leygardag skrivar 14. september um Arup-ætlanina og tekur blaðið millum annað soleiðis til: »Í samband við Arup-ætlanina vóru vit ikki imóti hesi ætlan, men vit mæltu frá, at loyvi varð givið útlendskum veiðiförum at ganga út frá hesum virki.«

Nú tykist sum at 14. september ikki reidiliga veit, hvat tað er teir í sín tíð vóru imóti, ella verður nú roynt at vaska sínar hendur við eini falskari sjóforkláring í hesum máli. Í hvussu er ikki ikki, so hevur Niels Arup ongantið sòkt um, at útlendsk skip skulu ganga út frá tí ætlaða virkinum. Stóðan er tann, at landsstýrið í hvørjum einstøkum fari, gevur útlendskum skipum loyvi at avreiða í Føroyum. Tá virkið sum ætlanin var at byggja skuldi verða so stórt, at ívasamt varð, um tað altíð kundi fáa nóg mikið av fiski frá føroyskum skipum, varð útsatandi landsstýri (sjálvstýrlandsstýrið) spurt, um tað kundi geva tilsogn um, at loyvi fekkst til at keypa uppskoytisfisk frá útlendskum skipum. Hesa tilsogn vildi sjálvstýrlandsstýrið ikki geva.

stjórnaðskifti, so ikki fingi vit at siggja, (spell kanska) um sjálvstýrlandsstýrið generelt hevði hesa støðu, ella um hetta bert gjordi seg galdandi í hesum einstaka fari. Tí síðani tá hevur sitandi landsstýri eins og seinasta landsstýri givið ein heilan hóp av landingarloymum til útlendsk skip. Her er talan um skip sum avreiða sild og idnaðarfisk til virkið í Fuglafirði, og serstakliga tað eina árið, eisini til ein heilan hóp av íslenskum veiðiförum ið avreiðdu til føroysku flakavirkini. Og vert er at leggja sær í geyma, at tað sum Niels Arup sòkti um, var at keypa fisk frá útlendingum á sama hátt sum virkið í Fuglafirði ger tað í dag.

Allar tær útlendsku landingarnar, sum sitandi og seinasta landsstýri hava givið loyvi til, hava verið stímbandið fyrir føroysku arbeiðarafjöldina fyrir føroysku virkini og fyrir føroyska samfelagið sum heild.

Tað kundtí verði áhugavert frá 14. september at fingið svar uppá ein konkretan spurning: Er tjóðveldisflokkurin imóti hesum útlendsku landingunum í Føroyum, ella var hann bert imóti at geva Niels Arup loyvi

Støðisút- búgvingin elvdí tjak

Í samband við støðisútbúgving á Fróðskaparsetrinum, hevur tikið seg kjak upp, á hvønn hátt best kann verða undirvist í hesi grein.

Tveir lærarar gjordust ósámdir um undirvísingarrættarnar, og bar hetta samstundis við sær, at helvtin av teim 14 nemingunum, ið hava gingið til hesa grein, eru rýmdir, meðan nemingarnir, ið eftir eru, fáa undirvísing á vanligan hátt.

Formaður setturráðsins, Jóannes Rasmussen, sigur, at setursráðið skal hava fund í næstum har ymisk mál verða viðgjörd.

Málið um støðisútbúgvingina fær eisini viðgerð á hesum fundi, sigur Jóannes Rasmussen.

til at keypa fisk frá útlendingum?

Tað sum 14. september blandar við, tá hann skrivar um at útlendsk skip skulu ganga út frá virkinum í Føroyum, er nakkað heilt annað. Tað er ein lýsing í bretska blaðnum »Hull Daily Mail«, har bretskeir skipa- og trolaraeigarar verða bodnir til Føroyar at skráseta skip sínir undir føroyska flaggið. Hesa lýsing hevur Niels Arup sjálvsagt einki við at gera, tá hon var frá Ova Mikkelsen, ið er framsøgumaður tjóðveldismanna í fiskivinnumálum og kemur sostatt ikki Arup-ætlanini við.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT